

FSD3697 PERUSTERVEYDENHUOLLON TYÖKYKYKOORDINAATTORITOIMINTAAN OSALLIS-
TUNEIDEN ASIAKKAIDEN ALOITUS- JA LOPETUSHAASTATTELUT 2021-2022

FSD3697 INITIAL AND FOLLOW-UP INTERVIEWS WITH PATIENTS PARTICIPATING IN WORK
ABILITY SUPPORT SERVICES IN PRIMARY HEALTH CARE 2021-2022

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon arkistoitua tut-
kimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social
Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means
of an appropriate bibliographic citation.

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhälls-
vetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Tutkimus - Työkyvyn tuella pidempiä työuria ja tuottavuutta – toimintamallit monialaiseen yhteistyöhön (TYKYTUO)

Pyydämme teitä osallistumaan tähän tutkimukseen, jossa selvitetään perusterveydenhuollossa tapahtuvaa varhaista työkyvyn tunnistamista ja sen vaikutusta työkykyyn. Teillä on perusterveydenhuollossa asioidessanne arvioitu olevan jokin työhönne liittyvä tekijä, joka mahdollisesti heikentää terveyttänne tai työkykyänne, ja joka olisi hyvä tarkastaa ja hoitaa työterveyshuollossanne. Sen vuoksi teille tarjotaan tämän tutkimuksen myötä mahdollisuus Lähi-TOIKE:n, Lähi-TOIKE on palvelu, jota tarjotaan työttömille tai vailla työterveyshuoltoa oleville potilaille, joilla tunnistetaan työkyvyttömyysriski tai työhön liittyvä sairaus. Lähi-TOIKE:ssa potilas tekee yhdessä työkykykoordinaattorin kanssa suunnitelman työkyvyn tukitoimista, kuten mahdollisuuksista kuntoutukseen. Olette tässä tutkimuksessa pilotoitavan uuden palvelun käyttäjänä tärkeä tiedonlähde. Tämä tiedote kuvaa tarkemmin tutkimustamme ja teidän mahdollista osuuttanne siinä. Kun olette rauhassa perehtyneet rauhassa tähän tiedotteeseen teillä on mahdollisuus esittää kysymyksiä tutkimuksesta tutkimuksen tekijöille (yhteystiedot tiedotteen lopussa). Jos päätätte osallistua tutkimukseen, teiltä pyydetään kirjallinen suostumus tutkimukseen osallistumisesta.

Tutkimuksen tarkoitus

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää miten työkyvyn tukeminen varhaisessa vaiheessa, työkyvyttömyysriskin tunnistaminen ja työterveyshuoltoon ohjautuminen vaikuttavat työkykyyn. Tampereen yliopistollisen sairaalan erityisvastuualueen alueellinen eettinen toimikunta on arvioinut tutkimussuunnitelman ja antanut siitä puoltavan lausunnon.

Tutkimuksen toteuttaja

Tämän tutkimuksen toteuttavat Tampereen yliopisto ja Pihlajalinna. Hankkeen vastuuhenkilönä toimii Tampereen yliopiston työterveyshuollon ja työterveystieteen professori Riitta Sauni. Tutkimuksen rahoittaja on Euroopan sosiaalirahasto (ESR) ja toimeksiantaja sosiaali- ja terveysministeriö. Tutkimuksen rekisterinpitäjä on Tampereen yliopisto, joka vastaa tutkimuksen yhteydessä tapahtuvan henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudesta.

Tutkimuksen kulku

Kyseessä on haastattelututkimus, jossa selvitetään työttömien perusterveydenhuollossa asioivien potilaiden työkyvyttömyyden riskiä, työkyvyn varhaisen tuen ja eteenpäin ohjautumisen polkua Lähi-TOIKE-palveluun. Haastatteluissa käsitellään koettua työkykyä, koettuja työkyvyn uhkia, kokemusta jatkotoimenpiteisiin ohjautumisesta työkyvyn tuen palvelupolun kehittämisen tueksi. Tutkimus toteutetaan haastatteleamalla Lähi-TOIKE-palveluun osallistuvia henkilöitä Mänttä-Vilppulassa sekä Parkanossa kahdesti (2). Mänttä-Vilppulan ja Parkanon haastatteluväli on noin yhdeksän kuukautta. Haastattelussa kerätyt tiedot: henkilötunniste, asuinkunta, nimi, sosiaaliturvatunnus, ikä, ammatti, sukupuoli, sähköposti, puhelinnumero, työelämästatus, työttömyyden kesto, kuntoutushistoria, diagnoosi, perusterveydenhuollon käyntimäärä kuluvana vuonna, työhön liittyvä vamma tai sairaus, työmarkkinatilanne, mahdollinen työterveyshuolto ja haastatteluaineisto. Tiedot yhdistetään perusterveydenhuollon sairauskertomustietoihin sekä rekisteritietoihin rekisteritietoihin (Kelan sairauspoissaolo- ja kuntoutustiedot, Eläketurvakeskuksen eläke- ja kuntoutustiedot, Työ- ja elinkeinoministeriön työttömyystiedot) Findatan toimesta, mikäli haastateltava on antanut siihen suostumuksensa.

Tutkimukseen liittyvät hyödyt sekä mahdolliset riskit ja haitat

On mahdollista, että tähän tutkimukseen osallistumisesta ei ole teille hyötyä. Tutkimuksen avulla pyritään kuitenkin löytämään yksilöllisesti työkykyä tukevia toimenpiteitä, selvittämään varhaisen työkyvyn tuen tunnistamisen merkitystä sekä kehittämään työkyvyn tuen palvelupolkua.

Henkilötietojen käsittely ja tietojen luottamuksellisuus

Henkilötietojanne käsitellään yllä kuvattua tieteellistä tutkimusta varten. Henkilötietojen käsittelyn oikeudellisena perusteena on suostumus (Yleinen tietosuojasetus art. 6 (1.a)) terveystietojen osalta lisäksi EU:n yleinen tietosuojasetus, artikla 9 (2.a) (erityiset henkilötietoryhmät).

Osallistuaksenne haastattelututkimukseen, teidän tulee antaa suostumus haastattelussa kerättävien tietojen käsittelyyn ja hyödyntämiseen tässä tutkimuksessa. Kieltäytyminen rekisteriaineistojen yhdistämisestä perusterveydenhuollosta sekä haastattelusta saataviin tietoihin, ei ole este tutkimukseen osallistumiselle.

Tutkimuksessa rekisteriin tallennetaan vain tutkimuksen tarkoituksen kannalta välttämättömiä henkilötietojanne.

Teistä kerättyjä haastatteluaineistoa ja niistä saatavia tutkimustuloksia käsitellään luottamuksellisesti henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Tutkimuksessa yksittäisen tutkimushenkilön nimi, korvataan yksilöllisellä tunnistekoodilla. Haastatteluaineistot säilytetään koodattuna ja teihin viitataan niissä vain tunnistekoodilla. Tutkimusaineisto ja teidän tietonne sen osana analysoidaan koodattuina, jolloin yksittäinen henkilö ei ole niistä suoraan tunnistettavissa ilman erillistä koodiavainta. Tätä koodiavainta eli tietoa, jonka avulla yksittäisen tutkittavan henkilöllisyys ja hänen tutkimustietonsa voidaan yhdistää toisiinsa, säilyttää ennalta määritelty tutkimusryhmän jäsen projektipäällikkö

Anna Siukola. Teiltä kerättäviä tietoja eikä koodiavainta luovuteta tutkimusryhmän ulkopuolisille henkilöille. Koodiavain säilytetään viisi (5) vuotta hankkeen päättymisen jälkeen jatkotutkimuksen mahdollistamiseksi, minkä jälkeen se sekä yhdistelty rekisteriaineisto tuhoetaan. Lopulliset tutkimustulokset raportoidaan pääasiallisesti ryhmätasolla. Yksittäisen tutkittavan tunnistaminen ei ole mahdollista tutkimustulosten julkaisuista tai selvityksistä. Kaikki tietojanne käsittelevät tahot ja henkilöt ovat salassapitovelvollisia.

Tutkimuksessa teistä kerätään seuraavia tietoja oman ilmoituksenne mukaisesti: **henkilötunniste, asuinkunta, nimi, sosiaaliturvatunnus, ikä, ammatti, sukupuoli, sähköposti, puhelinnumero, työelämästatus, työttömyyden kesto, kuntoutushistoria, diagnoosi, perusterveydenhuollon käyntimäärä kuluvana vuonna, työhön liittyvä vamma tai sairaus, työmarkkinatilanne, mahdollinen työterveyshuolto ja haastatteluaineisto.** Näitä tietoja voidaan käyttää myös työterveyshuoltoryhmän myöhemmissä työterveyteen liittyvissä tieteellisissä tutkimuksissa ja luovuttaa niitä tutkimusryhmän tutkimusyhteistyökumppaneille. Tässä tutkimuksessa teitä koskevia tietoja käsittelevät tutkimusryhmään nimetyt jäsenet Tampereen yliopistosta sekä työterveyshuollon erikoislääkäri Mervi Viljamaa Pihlajalinnasta.

Sähköisiä haastatteluaineistojanne säilytetään Tampereen yliopiston palvelimella ja pääsy aineistoon rajataan TYKYTUO-hankkeen tutkimusryhmään kuuluville henkilöille. Palvelimen tietosuojaa ja tietoturvaa päivitetään aktiivisesti ja käyttöä voidaan seurata käyttäjälokilla. Tietoja ei tallenneta missään vaiheessa kolmansien osapuolien tuottamiin palveluihin tai laitteisiin. Vastuu palvelimesta on Tampereen yliopistolla. Hankkeessa kerättävä haastatteluaineisto tullaan tallentamaan hankkeen päätyttyä yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon (FSD) jatkotutkimusta varten, jolloin koodiavain sekä yhdistelty rekisteriaineisto tuhoetaan. Haastatteluaineiston yhdistäminen perusterveydenhuollon sairauskertomustietoihin ja rekisteritietoihin (ETK, Kela ja TEM) sekä rekisterien pseudonymisointi tapahtuu Findatassa ja yhdistetty data on tutkimusryhmän käytettävissä Findatan tuottaman palvelun kautta

Tieteelliseen tutkimukseen liittyä olennaisesti tutkimustulosten julkaiseminen kansainvälisissä tieteellisissä julkaisuissa.

Vapaaehtoisuus

Tähän tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voitte kieltäytyä siitä tai keskeyttää tutkimuksen, milloin tahansa tutkimuksen aikana syytä ilmoittamatta ilman, että siitä koituu teille mitään haittaa.

Voitte myös peruuttaa antamanne suostumuksen milloin tahansa tutkimuksen aikana ilman perusteluita ilmoittamalla siitä tutkimushenkilökunnalle. Suostumuksen peruuttamisesta ei koidu teille haittaa. Jos päätätte peruuttaa suostumuksenne, tai osallistumisenne tutkimukseen keskeytyy jostain muusta syystä, siihen mennessä kerättyjä tietojanne voidaan edelleen käyttää tässä tutkimuksessa, mikäli tutkimuksen toteuttaminen sitä vaatii ja lainsäädäntö sallii sen tai edellyttää sitä.

Henkilötietojen käsittelyyn liittyvät oikeudet

Teillä on oikeus saada tietää, mitä tietoja teistä on kerätty, mihin niitä on käytetty, kenelle niitä on luovutettu ja mitä tarkoitusta varten ja pyytää tietojenne oikaisemista tai täydentämistä, esimerkiksi jos havaitsette niissä virheen tai ne ovat puutteellisia tai epätarkkoja. Teillä on myös oikeus pyytää tietojenne poistamista tieteellisestä tutkimuksesta ("oikeus tulla unohdetuksi") tai niiden käytön rajoittamista ja vastustaa käsittelyä ilmoittamalla siitä tutkimushenkilökunnalle. Tieteellisen tutkimuksen yhteydessä näitä oikeuksia voidaan kuitenkin rajoittaa. Esimerkiksi lainsäädäntö voi velvoittaa rekisterinpitäjän säilyttämään tutkimustietonne tietyn määräajan rekisteröidyn oikeuksista riippumatta ja sallii poikkeukset rekisteröidyn oikeuksista, silloin kun se on välttämätöntä tieteellisten tutkimustulosten ja tutkittavien turvallisuuden varmistamiseksi.

Teillä on oikeus ottaa yhteyttä Tampereen yliopiston tietosuojavastaavaan [[nimi poistettu]], mikäli teillä herää kysymyksiä tutkimusaineistojen tietoturvaan ja säilytykseen liittyen.

Kalevantie 4, 33100

[[Yhteystiedot poistettu]]

Teillä on oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle, jos katsotte, että henkilötietojenne käsittelyssä rikotaan EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta (EU) 2016/679. Suomessa valvontaviranomainen on tietosuojavaltuutettu.

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki, PL 800, 00531 Helsinki

Puhelinvaihe: 029 566 6700

Sähköposti: tietosuoja@om.fi

Tutkimuksen kustannukset ja taloudelliset selvitykset

Tutkimukseen osallistumisesta ei makseta palkkiota. Tutkimuksen rahoituksesta vastaa Euroopan sosiaalirahasto (ESR).

Tutkimustuloksista tiedottaminen

Tutkittaville ei erikseen ilmoiteta tutkimuksen tuloksista. Tutkimuksen edistymistä voi seurata Tampereen yliopiston verkkosivuilta.

Lisätiedot ja tutkijoiden yhteystiedot

Mahdollisia kysymyksiä tutkimuksen käytännön toteuttamisesta, kuten aineiston keruusta, analysoinnista ja hankkeen etenemisestä pyydämme teitä esittämään: Riitta Sauni, [[yhteystiedot poistettu]] tai Anna Siukola, [[yhteystiedot poistettu]]